

*Костюк Ольга Олександрівна,
Національний університет «Острозька академія»*

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЕЗІЇ ЕМІЛІ ДІКІНСОН

Актуальність запропонованої теми статті вбачається у тому, що поезія –жанровий різновид, який в зв’язку з певними стилістичними особливостями викликає у реципієнта труднощі для розуміння. Фонетичні, лексичні та синтаксичні засоби творять не лише форму, художнє обрамлення поезії, а й зміст.

З цього випливає **основне завдання** цієї статті – проаналізувати стилістичні засоби кожного рівня мови (фонетичний, лексичний, синтаксичний) та зробити висновки про їх вплив на читача, слухача. Для аналізу було обрано поезію Емілі Дікінсон “The Daisy Follows Soft the Sun”. Нижче наведемо текст поезії.

The Daisy follows soft the Sun
 And when his golden walk is done -
 Sits shyly at his feet -
 He – walking – finds the flower there -
 Wherefore – Marauder – art thou here?
 Because, Sir, love is sweet!
 We are the Flower, Thou – the Sun!
 Forgive us, if as days decline -
 We nearer steal to Thee!
 Enamored of the parting West -
 The peace – the flight – the Amethyst -
 Night’s possibility!

У поезії „The Daisy Follows Soft the Sun” поетеса малює прекрасну картину заходу сонця. Навіть маргаритка не може відвести погляд, вона постійно спостерігає за небесним світилом. Образ маргаритки для Емілі Дікінсон є одним з найчастіше вживаних. Поетеса фокусує увагу на непримітних представниках природи, на тендітній, маленькій, милій квітці. Її трепет поетеса передає на фонетичному рівні, використовуючи алітерацію /f/ - *follows soft, finds the flower, forgive us, /s/ - Daisy follows soft the Sun, Because, Sir, love is sweet.* Емілі Дікінсон підбирає глухі і шиплячі звуки, коли мова йдеться про

Маргаритку - „*The Daisy Follows Soft the Sun*”, *sits shyly at his feet*; і дзвінки, сонорні /g/, /n/, /w/, /d/, коли мова йде про Сонце - *and when his golden walk is done*. Таким чином поетеса підкреслює велич Сонця і простоту Маргаритки. Асонанс /o/ у словах *follows soft, golden walk is done, love is sweet, We are the Flower, Thou – the Sun!* навіть за своїм звучанням і формою схожий на Сонце.

На лексичному рівні у поезії використано майже всі слова з позитивною коннотацією – *Daisy, soft, golden, shyly, love, sweet, enamored, flight, peace, Amethyst*. Ці слова належать Маргаритці. Емілі Дікінсон використала слово з негативним забарвленням “мародер” (*Marauder*) у звертанні Сонця до Маргаритки. Сонце поводить себе як начальник. В той час, як Сонце називає Маргаритку Мародером, вона звертається до нього з повагою “Sir”.

У поезії використана літературна лексика – *enamored*, застаріла – *art thou*, що означає *you are*, коли йдеться про розмову з однією особою.

Маргаритка уособлює життєву енергію, а Сонце – джерело життя. З рядка *We are the Flower, Thou – the Sun!* можна зробити висновок, що під Маргаритками Емілі Дікінсон має на увазі людей, а під Сонцем – саме життя. Людина спостерігає за життям навколо, милується красою і дякує за гармонію, політ, пурпуровий захід сонця і ніч попереду. Поетеса оживляє природу за допомогою персоніфікації. Маргаритка водить очима за Сонцем („*The Daisy Follows Soft the Sun*”), Сонце ходить (*his golden walk, finds the flower*), розмовляє з Маргариткою (*Wherefore – Marauder – art thou here?*). Крім того, слова *Daisy* і *Sun* написані з великої літери. За допомогою епітета *golden walk* поетеса наповнює поезію світлом, читач бачить перед собою поважну, золоту ходу Сонця. Метафора *days decline* виражає стихання дня, перед читачем постає картина Сонця, яке починає заходити за горизонт. Метонімія *sits shyly at his feet* виражає покірність Маргаритки, вона сидить біля ніг Сонця. Епітет *sweet love* виражає захоплення і любов Маргаритки до навколишнього світу. Маргаритка, як і всі квіти, закохана в захід Сонця, *enamored of the parting West*. Вона говорить за всіх квітів (*we are the Flower*). Для них захід Сонця – це гармонія, політ, Аметист і ніч попереду (*The peace – the flight – the Amethyst -Night’s possibility!*).

На синтаксичному рівні Емілі Дікінсон використовує асиндетон. У багатьох випадках сполучники відсутні. Наприклад у фразі *We are the Flower, Thou – the Sun!* Безсполучниковий зв’язок служить для протиставлення та визначення понять і здійснюється за допомогою тире. Маргаритка пояснює у такий спосіб і просить вибачення, якщо квітам не вистачило дня, для того, щоб любити Сонце (*Forgive us, if*

as days decline - We nearer steal to Thee!). Тире також служать для вираження захоплення, звеличення - *The peace – the flight – the Amethyst - Night's possibility!*. Підсилює цей ефект прийом перерахування, а також створює враження багатства і багатогранності.

Часте порушення загальноприйнятих норм англійської мови через присутність еліпсису (*Because, Sir, love is sweet!*), безсполучникового зв'язку, компенсується частотністю їх вживання. Фрагментарність мовлення та перенасичення віршів тире сприяють глибині смислового наповнення, стимулюючи читача експериментувати з баченням словесно-поетичних образів завдяки реконструкції пропущених елементів речень залежно від особливостей світогляду читача. Для того, щоб дія здавалася реальнішою і ближчою в часі, поетеса використовує паралельні конструкції в теперішньому часі – *the Daisy follows, sits shyly, he finds*.

Отже, проаналізувавши поезію Емілі Дікінсон, можна зробити висновки, що глобальні теми життя і смерті, людини і природи, сенсу життя, відображаються у дуже лаконічній формі за допомогою яскравих образів. Глибокий погляд на духовні цінності конденсується у метонімії, епітеті, метафорі, порівнянні. Окрім широкого використання лексико-семантичних стилістичних прийомів, поетеса часто використовує різноманітні синтаксичні стилістичні засоби (еліпс, називні речення, асиндетон, повтори, перерахування, паралельні конструкції, відокремлення членів речення, риторичні питання), щоб компенсувати відсутність рим і надати поезії нестандартного, цікавого вигляду.

Список літератури:

1. Антрушина Г. Б., Афанасьєва О. В., Морозова Н. Н. Лексикологія англійського язика. – М.: Дрофа, 2000. – 288 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика. Современный английский язык: Учебник для вузов. - М: Флинта: Наука, 2002. – 384 с.
3. Дудик П. С. Стилистика української мови. Навч. Пос. - К.: Видав. центр “Академія”, 2005. - 368 с.
4. Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови. Підручник. - Вінниця: Нова Книга, 2003. - 160 с.
5. Лихачев Д. С., Панченко А. М. Проблемы теории стиха. Ленинград. Издательство «Наука» Ленинградского отделения, 1984. – 251 с.
6. Мацько Л. І. Стилистика української мови. Підручник, - Київ, Вища школа, 2003. - 582 с.
7. Пелевина Н. Ф. Стилистический анализ художественного текста. Учеб. пос. для студентов пед. ин-тов по спец. “Иност. яз.”. Л.: “Просвещение”, 1980. - 272 с.
8. Пономарів О. Д. Стилистика української мови. -Київ: “Богдан”, 2000. – 289 с.
9. John Peck. How to study a poet. Macmillan Publishers LTD., 1991. – 178 p.